

Posouzení námitky diskriminace ve věci vyhrazeného parkování pro člověka s postižením

Pan A. se na mě obrátil s podnětem týkajícím se vyhrazeného parkování v městské části Brno-sever. Kvůli svému zdravotnímu postižení požádal městskou část o zřízení individuálního vyhrazeného parkovacího místa před svým domem.¹ Se svou žádostí však neuspěl, protože vlastní garáž, což městská část považuje za překážku udělení souhlasu se zřízením vyhrazeného parkování.

Zákon mi svěřil úkol přispívat k prosazování práva na rovné zacházení a za tím účelem poskytovat metodickou pomoc obětem diskriminace.² Na základě stěžovatelova podnětu jsem proto posoudil postup městské části z pohledu zákazu diskriminace z důvodu zdravotního postižení.

A. Shrnutí závěrů

Lidé s postižením mají obecně právo na přiměřené opatření, které může spočívat v souhlasu obce se zřízením vyhrazeného parkování. To ovšem neplatí, pokud si člověk s postižením může zajistit parkování vlastními zdroji, například ve své garáži. Domnívám se, že stěžovatel by mohl využívat vlastní garáž u svého domu. Dospěl jsem proto k závěru, že **městská část v tomto případě nebyla povinna přijmout přiměřené opatření, a tudíž se nedopustila diskriminace.**

Své právní úvahy a závěry podrobněji vysvětluji v části C tohoto posouzení.

B. Skutková zjištění

Stěžovatel je držitelem průkazu ZTP kvůli chronickému poškození plic a postižení pohybového ústrojí (konkrétně páteře a kolen). Chodit může jen za pomoci francouzských holí či chodítka, případně využívá invalidní vozík. Podle lékařského potvrzení zvládne ujít méně než 50 m. Žije sám a auto používá denně pro cesty k lékaři, na nákupy či na kulturní a sportovní aktivity.

Podle stěžovatele je v okolí jeho bydliště velký nedostatek parkovacích míst, kvůli čemuž lidé parkují nesprávně (např. na chodníku) a vznikají konflikty. Stěžovatel má u svého domu garáž, kterou vlastní společně se svým synem.³ Garáž však syn využívá k podnikání jako mezisklad svých produktů, tudíž v ní nelze zaparkovat.

O souhlas s vyhrazeným parkováním stěžovatel žádal městskou část v listopadu 2023 a následně v listopadu 2024.⁴ Městská část jakožto vlastník komunikace souhlas neudělila⁵ s odůvodněním, že stěžovatel nevyhověl jejím pravidlům pro vydání

1 Na adrese Xxx.

2 Ustanovení § 1a odst. 1 písm. e) ve spojení s § 21d zákona č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv a o ochránci práv dětí.

3 Jde o stavbu na pozemku p.č. B v k.ú. Husovice. Stěžovatel a jeho syn každý vlastní podíl 1/2.

4 Viz žádosti ze dnů 27. 11. 2023 a 18. 11. 2024. K nim stěžovatel doložil lékařské zprávy a potvrzení o svém zdravotním stavu.

5 Viz nesouhlas s vyhrazeným parkováním ze dne 29. 1. 2025, č. j. MCBSev/010421/25/OŠKRP/KOTM.

souhlasu se zřízením vyhrazeného parkovacího stání. Stěžovatel se proti nesouhlasu u městské části bránil, avšak neuspěl.⁶

B.1 Vyjádření městské části

Při prověřování námitky diskriminace jsem městskou část požádal o vyjádření. V něm starosta⁷ uvedl, že stěžovateli nebylo možné vyhovět z důvodu nesplnění podmínek stanovených pravidly městské části k vyhrazenému parkování.⁸ Podle nich lze souhlas městské části s vyhrazeným parkováním udělit jen žadateli, který nedisponuje jinou možností dlouhodobého parkování ve vhodné docházkové vzdálenosti od místa bydliště. Stěžovatel vlastní garáž, takže jinou možnost parkování má. Na tom podle městské části nic nemění skutečnost, že garáž v současné době využívá stěžovatelův syn k podnikání.

Starosta mi dále sdělil, že městská část vzala při posuzování žádosti v úvahu to, že stěžovatel je držitelem průkazu ZTP a že používá invalidní vozík. Přesto kvůli existenci garáže nebylo možné žádosti vyhovět.

C. Právní hodnocení

C.1 Diskriminace v přístupu k vyhrazenému parkování

Antidiskriminační zákon zakazuje diskriminaci v oblasti služeb, které jsou nabízeny veřejnosti.⁹ Chrání mimo jiné lidi se zdravotním postižením, jimž přiznává právo na tzv. přiměřená opatření k tomu, aby mohli využít služeb určených veřejnosti. Nepřijetí přiměřeného opatření představuje nepřímou diskriminaci z důvodu zdravotního postižení, ledaže by takové opatření bylo nepřiměřeně zatěžující.¹⁰

Dlouhodobě zastávám názor, že takovým **přiměřeným opatřením v přístupu ke službám určeným veřejnosti může být i souhlas vlastníka pozemní komunikace (tj. obce) se zřízením vyhrazeného parkování**. Této problematice se blíže věnuje moje doporučení z roku 2020,¹¹ které obsahuje výklad relevantních ustanovení antidiskriminačního zákona a vodítko, jak posuzovat žádosti o zřízení vyhrazeného

6 Viz odvolání stěžovatele ze dne 11. 3. 2025 a vyjádření městské části ze dne 27. 3. 2025, č. j. MCBSev/018456/25/OŠKRP/KOTM.

7 Viz vyjádření starosty městské části Brno-sever ze dne 20. 8. 2025, č. j. MCBSev/036970/25VED/MAL.

8 Viz Pravidla městské části Brno-sever pro vydání souhlasu se zřízením vyhrazeného parkování pro osoby ZTP, ZTP/P nebo zdravotně postižené bez ZTP, ZTP/P, účinná od 1. 12. 2024; dostupné na <https://www.sever.brno.cz/w/projednani-souhlasu-mestske-casti-se-zrizenim-vyhrazeneho-parkovani-pro-osoby-se-ztp-ztp-p-nebo-zdravotne-postizene-bez-ztp-ztp-p->.

9 Ustanovení § 1 odst. 1 písm. j) antidiskriminačního zákona.

10 Ustanovení § 3 odst. 2 antidiskriminačního zákona.

11 Viz doporučení „Zřizování vyhrazených parkovišť pro osoby se zdravotním postižením“ z roku 2020, sp. zn. 97/2018/DIS; dostupné na https://www.ochrance.cz/uploads-import/ESO/97-2018-DIS-HB_final_001.pdf. Doplnkově viz také praktický leták pro obce; dostupné na https://www.ochrance.cz/uploads-import/ESO/vyhrazen%C3%A9parkov%C3%A1n%C3%AD_obec.pdf.

parkování. Z tohoto doporučení vycházím i v tomto posouzení a v podrobnostech na něj odkazuji.

C.2 Souhlas s vyhrazeným parkováním jako přiměřené opatření

Přiměřené opatření v podobě souhlasu obce se zřízením vyhrazeného parkování slouží k tomu, aby lidé s postižením mohli využít parkování jakožto službu určenou veřejnosti.¹² Má odstranit či zmírnit překážky, které brání plnému zapojení člověka s postižením do společnosti. Tam, kde takové překážky neexistují, případně je dokáže snadno odstranit sám člověk s postižením, povinnost přijmout přiměřené opatření dovodit nelze.¹³

Ve svém doporučení jsem vysvětlil, že **povinnost přijmout přiměřené opatření ve formě souhlasu s vyhrazeným parkováním obci nevznikne za situace, kdy žadatel toto opatření reálně nepotřebuje. K tomu typicky dochází, když si žadatel může zajistit parkování vlastními zdroji.** Příkladem může být situace, kdy žije v rodinném domě, jehož součástí je garáž, kterou vlastní a může ji bez obtíží využívat.¹⁴

C.3 Aplikace na případ stěžovatele

V nynějším případě městská část nesouhlasila s vyhrazeným parkováním především proto, že stěžovatel u svého domu vlastní garáž. Vzhledem k tomu nesplňuje podmínky pro zřízení vyhrazeného parkování, neboť podle pravidel městské části se vyhrazené parkování musí vztahovat vždy k bydlišti žadatele, který nemá jinou možnost parkování.¹⁵

Samotné pravidlo městské části omezující vyhrazené parkování pouze na lidi s postižením bez jiné možnosti parkování odpovídá mému výše rozebranému doporučení. Souhlasím rovněž s tím, že **vlastnictví garáže může být legitimním důvodem pro odmítnutí udělit souhlas se zřízením vyhrazeného parkování. K tomuto kritériu, dle mého názoru, nelze přistupovat paušálně.** Naopak je třeba individuálně vyhodnotit, zda garáž stěžovateli skutečně může pomoci. Tato podmínka by nebyla splněna, kdyby byla garáž objektivně a bez přičinění stěžovatele pro jeho parkování nepoužitelná. Například si lze představit, že rozměry garáže by neumožňovaly člověku pohybujícímu se na vozíku vůbec vystoupit z auta. V podobných specifických situacích by i přes vlastnictví garáže nebylo možné uzavřít, že si člověk s postižením může parkování zajistit sám.

Právě otázka, zda stěžovatel mohl svou garáž k parkování využít, je stěžejní pro posouzení jeho případu. Jak totiž doložil, garáž používá jeho syn jako mezisklad

¹² Ustanovení § 3 odst. 2 antidiskriminačního zákona.

¹³ Blíže viz doporučení sp. zn. 97/2018/DIS, s. 18.

¹⁴ Tamtéž.

¹⁵ Čl. 3 Pravidel městské části Brno-sever pro vydání souhlasu se zřízením vyhrazeného parkování pro osoby ZTP, ZTP/P nebo zdravotně postižené bez ZTP, ZTP/P.

produktů pro své podnikání. Mám však za to, že tato okolnost neznamená, že by garáž byla objektivně nepoužitelná pro parkování.

Stěžovatel a jeho syn si samozřejmě jako vlastníci garáže mohou zvolit, jak s ní naloží. Nutno však mít na paměti, že garáž ze své podstaty slouží primárně k parkování vozidel.¹⁶ Jestliže se ji vlastníci rozhodnou využívat jinak (například k podnikání), je to jejich svobodná volba, ale nemohou se pak vůči městské části dovolávat nedostatku místa k parkování. Domnívám se proto, že **stěžovatel si reálně mohl zajistit parkování vlastními zdroji, a to tím, že by po domluvě se synem začal parkovat ve vlastní garáži**. K uspokojení jeho potřeb nebylo nutné zřídit vyhrazené parkování.

Dospěl jsem proto k závěru, že **městská část nebyla povinna přijmout přiměřené opatření v podobě udělení souhlasu se zřízením vyhrazeného parkování. Nedopustila se tudíž diskriminace.**

D. Informace o dalším postupu

Jelikož jsem v případě stěžovatele nezjistil diskriminaci, uzavírám věc tímto posouzením, které zasílám jemu i městské části. Pokud se k němu bude chtít některá ze stran vyjádřit, nechť tak učiní do 30 dnů od jeho doručení.

Brno 11. listopadu 2025

JUDr. Stanislav Křeček
veřejný ochránce práv
(podepsáno elektronicky)

16 Srov. způsoby využití stavby dle přílohy k vyhlášce č. 357/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální vyhláška).